

RTU studiju kurss "Ievads studijās un profesionālā ētika"**0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA0281
Nosaukums	Ievads studijās un profesionālā ētika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Santa Melķe - Lektors
Mācītspēks	Svetlana Lanka - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss "Ievads studijās un profesionālā ētika" iepazīstina studentus ar studiju procesa organizāciju, studiju programmas mērķiem, uzdevumiem, studiju vides piedāvātajām iespējām, kā arī ar organizatoriskajiem un administratīvajiem jautājumiem, kas nepieciešami veiksmīgai studiju uzsākšanai un norisei. Studiju kurss sniedz priekšstatu un izpratni par: studiju programmas "Sociālais darbinieks" struktūru, studiju procesa norisi, studiju kursu savstarpējo sasaisti sinerģijā ar apgūstamās profesionālās kvalifikācijas akadēmiskajām, profesionālajām un praktiskajām kompetencēm; profesijas "sociālais darbinieks" būtību, lomām, pienākumiem un atbildību dažādos sociālā darba kontekstos – individuālā, ģimenes, grupu un kopienu līmenī, kā arī starpinstitucionālā sadarbībā. Kurss palīdz studentiem veidot izpratni par sociālā darbinieka nozīmi sabiedrībā un tā ieguldījumu sociālās labklājības stiprināšanā; profesionālās ētikas būtību, apgūstot svarīgākos ētiskos principus un normas, kuras jāievēro sociālajam darbiniekam savā profesionālajā darbībā. Tiek veidota izpratne par profesionālās ētikas pamatprincipu saistību ar sociālā darba vērtībām: ētiskās atbildības principu, konfidencialitāti, taisnīgumu, profesionālismu, koleģialitāti, cieņu, pašcieņu; ētikas dilemmām un risināšanas iespējām, kas var rasties ikdienā, sniedzot sociālos pakalpojumus; sociālā darbinieka profesionālo identitāti un lomu mūsdienu sabiedrībā, veicinot studējošo motivāciju un atbildīgu attieksmi pret izvēlēto profesiju; ētisko vadlīniju nozīmi nacionālajā un starptautiskajā kontekstā, tostarp iepazīstot Latvijas Sociālo darbinieku biedrības Ētikas kodeksu un Eiropas sociālā darba ētikas principus; kritiskās domāšanas un pašrefleksijas prasmju attīstīšanu, kas nepieciešamas profesionālo lēmumu pieņemšanā un ētisko jautājumu analīzē.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir veicināt studentu iepazīšanos ar studiju programmas struktūru, studiju procesa organizāciju un izvēlēto profesiju – sociālā darbinieka – būtību, kā arī veidot izpratni par profesionālās ētikas principiem, sociālā darba vērtībām un ētiskās rīcības nozīmi profesionālajā praksē. Studiju kursa uzdevumi: * Izprast studiju programmas struktūru un studiju procesa organizāciju, apgūstot prasmi orientēties studiju plānā, studiju vides resursos un administratīvajos aspektos, kas veicina studiju mērķtiecīgu un atbildīgu norisi. * Analizēt sociālā darbinieka profesionālo lomu un atbildību dažādos kontekstos, attīstot spēju sasaitēt profesionālās funkcijas ar sabiedrības vajadzībām un aktuālajām problēmām. * Identificēt un piemērot sociālā darba ētikas pamatprincipus, izprotot to nozīmi ikdienas profesionālajā darbībā un starppersonu attiecībās ar klientiem un kolēģiem. * Analizēt ētiskās dilemmas un izvērtēt iespējamās rīcības alternatīvas, attīstot spēju pieņemt lēmumus, balstoties uz ētiskiem kritērijiem un profesionālajiem standartiem. * Iepazīt nacionālās un starptautiskās ētikas vadlīnijas sociālajā darbā, attīstot prasmi interpretēt un piemērot ētikas kodeksus dažādās profesionālajās situācijās. * Attīstīt kritiskās domāšanas un pašrefleksijas prasmes, kas nepieciešamas profesionālās darbības izvērtēšanai, mācību procesā gūto atziņu pielietošanai un nepārtrauktai profesionālajai izaugsmei.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju programmas un studiju vides izpēte Veikt studiju programmas struktūras, studiju kursu savstarpējās sasaistes un augstskolas piedāvāto akadēmisko resursu izpēti, akcentējot nozīmīgākos aspektus studiju procesa izpratnei un organizācijai. Refleksijas izstrāde par profesionālo izvēli Izstrādāt argumentētu refleksiju par sociālā darbinieka profesijas izvēli, tās nozīmi sabiedrībā un savu motivāciju, kā arī identificēt personiskos attīstības mērķus šajā profesionālajā jomā. Sociālā darbinieka lomu un atbildības analīze Veikt analīzi par sociālā darbinieka profesionālajām lomām un atbildību dažādos sociālā darba līmeņos (individuālā, grupu, kopienu, institucionālā), balstoties teorētiskajos avotos vai empīriskos piemēros. Ētikas principa piemērošanas izpēte Veikt konkrēta sociālā darba ētikas principa (piemēram, konfidencialitāte, cieņa, taisnīgums) piemērošanas izpēti izvēlētajā situācijā vai gadījumā, analizējot tā nozīmi profesionālajā praksē. Darba rezultātu apkopošana un prezentēšana Apkopot patstāvīgā darba rezultātus un sagatavot tos prezentēšanai vai iesniegšanai rakstiskā veidā (eseja, pārskats, strukturēta analīze), saskaņā ar kursa pasniedzēja norādījumiem.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Latvijas sociālo darbinieku Ētikas kodekss (2020). Pieejams https://www.lm.gov.lv/lv/latvijas-socialo-darbinieku-etikas-kodekss 2. Sociālā darbinieka profesijas standarts (2020). Pieejams https://www.lm.gov.lv/lv/media/7705/download 3. Blekbērns, S. (2008). Ētika. Ļoti saistošs ievads. Rīga: Satori, portāls un izdevniecība. 4. Eko, U. (2006). Kā uzrakstīt diplomdarbu. Rīga: Jāņa Rozes apgāds. 5. Goulmens, D. (2001). Tava emocionālā intelīgenca, Rīga: Jumava. 6. Krieviņš, V. (2005). Informācijas meklēšanas stratēģijas internetā un meklētāja Google efektīvs lietojums: rokasgrāmata – mācību līdzeklis skolām, pašizglītībai, profesionālajai un pieaugušo izglītībai. Rīga: MULTINEO. 7. Lasmane, S., Milts, A., Rubenis, A. (1996). Ētika, Rīga: Zvaigzne ABC. 8. Lasmane, S. (2004) 20. gadsimta ētikas pavērsieni, Rīga: Zvaigzne ABC. 9. Lasmane, S. (2006). Rietumeiropas Morāles filozofija. Antoloģija, Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. 10. Lāss, I., Moors, M. (2017) Ētisko dilemmu risināšanas piemēri, Izdevums: Sociālais darbs Latvijā, Labklājības Ministrija, Pieejams: http://www.socialwork.lv/wpcontent/uploads/2017/11/izdevums_socialaisdarbslatvija_2017_21.pdf 11. Kuzņecova, A. (2003). Profesionālās ētikas pamati. Rīga: RaKa. 12. Marsh, B. (2007). Plagiarism: alchemy and remedy in higher education. Albany: State University of New York Press. 13. Milts, A. (1999). Ētika. Kas ir ētika? Rīga: Zvaigzne ABC. 14. Milts, A. (2000). Ētika. Personības un sabiedrības ētika. Rīga: Zvaigzne ABC. 15. Milts, A. (2004). Ētika. Saskarsmes ētika. Rīga: Zvaigzne ABC. 16. Rubenis, A. (1997). Ētika XX gadsimtā. Teorētiskā ētika, Rīga: Zvaigzne ABC 17. Rubenis, A. (1996). Ētika XX gadsimtā. Praktiskā ētika, Rīga: Zvaigzne ABC 18. Profesionālā integritāte sociālajā darbā II - Ētika sociālajā darbā 1. daļa https://www.youtube.com/watch?v=0nLNdlIuzs 19. Allen, K. (2010). What is an Ethical Dilemma? The new social worker. 20. The social work magazine. Pieejams http://www.socialworker.com/feature-articles/ethics/articles/What_Is_an_Ethical_Dilemma%3F/ Papildu/Additional: 1. Labklājības ministrija. Izdevums. Sociālais darbs Latvijā. Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1. Daudznozaru e-resursu datubāzes. Pieejams tiešsaistē: https://www.liepu.lv/lv/1168/abonetas-datubazes 2. Latvijas sociālo darbinieku Ētikas kodekss (2020). Pieejams https://www.lm.gov.lv/lv/latvijas-socialo-darbinieku-etikas-kodekss 3. Sociālā darbinieka profesijas standarts (2020). Pieejams https://www.lm.gov.lv/lv/media/7705/download 4. Robežnieks, R. (2006). Mūsdienīgas morāles un ētikas pamati, Pieejams http://www.delfi.lv/news/comment/comment/ralfs-robeznieks-musdienigas-morales-un-etikas-pamati.d?id=14325568 5. Šuvajevs, I. (2014). Sabiedrības vērtības kā taisnības mēraukla. Punctum. Laikmetīgās literatūras un filosofijas žurnāls. Pieejams: http://www.punctummagazine.lv/2014/09/18/sabiedrības-vertības-ka-taisnības-meraukla/
Nepieciešamās priekšzināšanas	-

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Studiju procesa organizācija un studiju programmas struktūra – Augstākās izglītības sistēma, studiju vides resursi un atbalsts studentiem – Studiju programmas “Sociālais darbinieks” mērķi, uzdevumi un kursu savstarpējā sasaiste	4	6	2	6
Studenta loma, atbildība un mācīšanās stratēģijas – Studiju motivācija, laika plānošana, refleksija un pašvadīta mācīšanās	4	6	2	8
Sociālā darba būtība un mērķi – Sociālā darba definīcijas, vēsturiskā attīstība Latvijā un pasaulē – Sociālā darba pamatprincipi un mērķgrupas	4	6	2	10
Sociālā darbinieka profesija: lomas, funkcijas un atbildība – Profesionālās lomas dažādos līmeņos (individuālā, ģimenes, kopienas, institucionālā) – Starpinstitucionālā sadarbība un profesionālais konteksts	4	6	2	8
Profesionālā identitāte un ētiskā atbildība – Profesionālās identitātes veidošanās studijās – Sociālā darbinieka uzvedības un attieksmes ētiskie aspekti	4	6	2	8
Profesionālās ētikas principi un vērtības – Ētiskās pamatvērtības: cieņa, taisnīgums, konfidencialitāte, profesionalitāte u.c. – Ētikas un sociālā darba vērtību savstarpējā saikne	4	8	2	10
Ētikas vadlīnijas un ētiskās dilemmas – Latvijas Sociālo darbinieku biedrības Ētikas kodekss – Starptautiskās ētikas vadlīnijas un piemērošana praksē – Ētikas dilemmas un to risināšanas pieejas	4	8	2	10
Kritiskā domāšana, pašrefleksija un profesionālā attīstība – Kritiskās domāšanas un refleksijas nozīme sociālajā darbā – Profesionālā izaugsme, mācīšanās visa mūža garumā	4	6	2	8
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: Pārzina studiju programmas “Sociālais darbinieks” struktūru, mērķus un studiju procesa organizāciju. Izprot sociālā darba būtību, tā vēsturisko attīstību, mērķus un galvenās darbības jomas. Pārzina profesionālās ētikas principus, vērtības un to nozīmi sociālā darbinieka darbā.	Dalība studiju kursa ietvaros īstenotajos semināros. Pārbaudes darbs (tests) – Zināšanu vērtēšana par studiju programmas struktūru, sociālā darba būtību un profesionālās ētikas pamatprincipiem. Eksāmens.
Prasmes: Spēj orientēties studiju dokumentos un resursos, plānot un organizēt savu mācību procesu. Spēj analizēt sociālā darbinieka lomu un atbildību dažādos profesionālās prakses kontekstos. Spēj identificēt ētiskas dilemmas un formulēt iespējamus risinājumus, balstoties uz profesionālajiem ētikas kodeksiem.	Dalība studiju kursa ietvaros īstenotajos semināros. Stuāciju analīze – Spēju analizēt sociālā darbinieka lomu un atbildību, kā arī izvērtēt ētiskas dilemmas un to risinājumu formulēšanu. Eksāmens
Kompetences Spēj pieņemt pārdomātus lēmumus, balstoties uz sociālā darba vērtībām un ētikas principiem. Spēj veidot profesionālu identitāti un attīstīt atbildīgu attieksmi pret izvēlēto profesiju. Spēj pielietot kritisko domāšanu un pašrefleksiju, analizējot savu mācību un profesionālo attīstību.	Dalība studiju kursa ietvaros īstenotajos semināros. Pēc izvēles - patstāvīgā darba prezentācija vai portfolio – Refleksija par savu profesionālo izvēli, kritiskās domāšanas un pašrefleksijas prasmju pielietojums, izaugsmes plānošana. Eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Semināri	20
Patstāvīgie darbi	40
Eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	